

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **H. Ch.**, zastoupený Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou, se sídlem v Praze 2, nám. I. P. Pavlova 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2005, č. j. 55 Az 75/2004 - 45, a o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2005, č. j. 55 Az 75/2004 – 45, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 7. 11. 2003, č. j. OAM-643/VL-10-ZA08-2003, rozhodl žalovaný tak, že azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje, a že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Žalovaný své rozhodnutí opřel o zjištění, že důvodem žádosti o udělení azylu ze strany žalobce je legalizace pobytu v ČR, přičemž z vlasti odešel z obavy z problémů s policií, protože se považuje za člena hnutí F. G..

Žalobce napadl citované rozhodnutí včas podanou žalobou, ve které žalovanému vytkl porušení § 3 odst. 3, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), a dále § 12 a § 91 zákona o azylu. Ke skutkovým důvodům uvedl, že žalovaný vycházel při posuzování jeho žádosti z velmi omezených zdrojů, kdy kromě zdrojů, které citoval ve svém rozhodnutí, se nepokusil obstarat informace odjinud. Namítl, že informace, a to Zpráva Ministerstva zahraničí USA a informace Ministerstva vnitra Velké

Británie, nemusí být vždy naprosto objektivní a apolitické, neboť jsou vydávány politickými orgány. V této souvislosti poukázal na rozsudek Vrchního soudu v Praze č.j. 7 A 509/96 – 26, z 23.1.1998. Podle žalobce skutkový stav tak, jak byl zjištěn žalovaným, vyžaduje zásadní doplnění zejména, pokud se týká hodnocení překážek vycestování v době, kdy žalovaný rozhodoval o žádosti o udělení azylu. Dále namítl, že odůvodnění napadeného rozhodnutí ho nepřesvědčilo o jeho správnosti a postupu správního orgánu a žalovaný se v něm nevypořádal se všemi provedenými důkazy. Namítl, že žalovaný hodnotil důkazy selektivně, odůvodnění napadeného rozhodnutí postrádá úvahu, zda už jen samotné provádění cvičení F. G. není důvodem pro perzekuci jednotlivce. Rovněž namítl, že správní orgán při svém rozhodování nepřihlédl ke všem skutečnostem, které žalobce uvedl a neprovedl hodnocení jednotlivých důkazů a hodnocení důkazů v jejich vzájemné souvislosti. Rovněž namítl porušení ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť má za to, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu, minimálně podmínky pro vztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V této souvislosti poukázal na Zprávu Ministerstva zahraniční USA, ze které vyplývá, že dochází k pronásledování osob cvičících F. G., to znamená, že jeho obavy ze zatčení v souvislosti s tímto cvičením jsou odůvodněné. Žalobce poukázal na informace z této zprávy, z nichž vyplývá, že od dubna 1999, kdy byly akce proti F. G. zahájeny, zemřelo několik set stoupenců tohoto hnutí ve věznicích na následky mučení, špatného zacházení a nedbalosti a podle žalobce právě tato informace je důležitá pro posouzení vztažení překážky vycestování na jeho osobu. Konstatuje, že jednoznačně v případě jeho návratu může být v souvislosti jeho členství ve hnutí F. G. uvězněn a v takovém případě mu hrozí nebezpečí, která jsou popsána v ustanovení § 91 zákona o azylu. Ohledně dalších skutkových důvodů odkázal na svoji žádost o udělení azylu ze dne 14. 2. 2003, na protokol o pohovoru ze dne 7. 10. 2003 a na ostatní spisový materiál.

Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2005, č. j. 55 Az 75/2004 - 45, byla žaloba zamítnuta. Podle názoru soudu žalovaný řádně zjistil skutkový stav zejména tím, že žalobce dostatečně podrobně vyslechl k důvodům jeho žádosti o azylu a že se na základě relevantních informačních pramenů zabýval politickou situací v Číně, tamní situací na poli lidských práv, dále otázkami víry a zejména shromáždil dostatek informací o hnutí F. G., jehož má být žalobce členem. Závěr, který žalovaný z důkazů provedených ve správním řízení učinil, je logický, rozumný a z uvedených důkazů jednoznačně plynoucí. Žalobní námitka směřující tedy k porušení § 3 odst. 3, 4 a § 32 je nedůvodná. Z vyjádření žalobce, které učinil v průběhu azylového řízení, je zřejmé, že sice, jak tvrdí, cvičil F. G., avšak se cvičením teprve začínal, v podstatě 3 roky neměl problémy v Číně s touto příslušností k hnutí, nacházel práci, takže lze souhlasit se žalovaným, že v jeho případě míra intenzity jeho přesvědčení je velmi nízká a případný postih ze strany státních orgánů velmi nepravděpodobný. Krajský soud proto konstatoval, že důvody pro poskytnutí azylu podle § 12 zákona o azylu tedy neexistují. K neudělení humanitárního azylu krajský soud uvedl, že udělení humanitárního azylu je postaveno na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Podle krajského soudu žalovaný řádně zjistil a posoudil osobní situaci žalobce i stav v zemi týkající se zdravotní péče a pokud z nich sám nevyvodil důvody pro udělení humanitárního azylu, nevybočil z mezí správního uvážení. Krajský soud se rovněž ztotožnil s názorem žalovaného, který důvodně shledal, že u žalobce není dána překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu, neboť ze zpráv o stavu dodržování lidských práv v Číně, jimiž se

žalovaný v rozhodnutí podrobně zabýval, nevyplynulo, že by byl žalobce nucen vycestovat do státu, v němž by byl ohrožen jeho život nebo svoboda z důvodů jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení nebo do státu, kde mu hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu nebo, kde je jeho život ohrožen v důsledku válečného konfliktu nebo do státu, který žádá o jeho vydání pro trestný čin, za který zákon tohoto státu stanoví trest smrti a nebo by to bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Proti rozsudku Krajského soudu v Brně podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, a to z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Podle stěžovatele se Krajský soud v Brně nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy a vycházel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci (§ 3 odst. 4 a § 46 správního řádu). Stěžovatel uvádí, že krajský soud měl vzít v úvahu jeho zdravotní stav; stěžovatel totiž má cukrovku a případný návrat do Číny by pro něj znamenal, že by si musel hradit zdravotní péči a zároveň by tato nedosahovala takové úrovně jako v České republice. Stěžovatel dále uvádí, že ve své vlasti provozoval společně se svými rodiči zakázané cvičení F. G.. V roce 1998 byl stěžovatelův otec právě z důvodu příslušnosti k tomuto hnutí zatčen a uvězněn. Také sám stěžovatel měl kvůli cvičení F. G. problémy; byl policií zadržen, i když ho nakonec propustili. V obavě před dalším možným zatčením se bál vrátit domů a žil od roku 1998 na různých místech v Číně. Jako řadovému členu hnutí F. G. totiž stěžovateli hrozí tzv. administrativní postih. Stěžovatel zde zdůrazňuje, že příslušníkům tohoto cvičení není v Číně zaručena svoboda vyznání a jsou za provozování tohoto duchovního cvičení v rámci administrativního postihu zařazeni do převýchovných indoktrinačních kurzů nebo pracovních táborů. Proto se stěžovatel rozhodl z Číny vycestovat a hledat ochranu v České republice. Je přesvědčen, že v případě návratu do vlasti by mu hrozilo pronásledování státními orgány z důvodu jeho účasti v hnutí F. G.. Stěžovatel se domnívá, že krajský soud měl přihlédnout i ke zprávám nezávislých organizací, které jsou dostupné např. na internetové adrese <http://www.flghrwg.net>. Z těchto zpráv lze dle stěžovatele usoudit, že v Číně by stěžovatel, jako vyznavač F. G., byl omezen ve svých právech na svobodu vyznání, osobní svobodu. Na základě svých zkušeností a ve světle zpráv o dodržování lidských práv v Číně, se stěžovatel důvodně obává návratu do své vlasti. Splňuje tedy podmínky uvedené v § 12 písm. b) zákona o azylu. Vzhledem k výše uvedenému se stěžovatel domnívá, že Krajský soud měl posoudit jeho situaci se zřetelem ke všem skutečnostem, které jej vedly k opuštění své vlasti. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, a aby jeho kasační stížnosti přiznal odkladný účinek, neboť právní následek rozhodnutí o nepřiznání odkladného účinku napadeného rozsudku by pro něho znamenal nenahraditelnou újmu.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti odkazuje správní orgán na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem odchodu stěžovatele z Číny byla jeho subjektivní obava z pronásledování jako člena hnutí F. G.. O azyl v České republice požádal z důvodu legalizace svého pobytu. Stěžovatel žil a pracoval v Číně od popisovaných událostí v roce 1998 bez potíží, a to až do svého odjezdu v roce 2001. Žalovaný se domnívá, že námitky uplatňované stěžovatelem v podané kasační stížnosti jsou obdobné těm, které uplatnil v podané žalobě a k nimž se již plně vyjádřil žalovaný ve vyjádření k žalobě a dále soud

ve svém rozsudku. Žalovaný se přiklání k rozhodnutí soudu a neshledává žádná pochybení v jeho rozhodnutí, neboť stěžovatel dle jeho názoru nesplňuje podmínky stanovené § 12 zákona o azylu, nebyly naplněny ani podmínky pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu, ani zvláštního zřetele hodné důvody dle § 14 zákona o azylu. Stěžovatel dle názoru správního orgánu není v zemi původu ohrožen skutečnostmi uvedenými v § 91 zákona o azylu. Žalovaný proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu, mj. pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Jak vyplynulo ze správního spisu, stěžovatel dne 14. 2. 2003 podal žádost o udělení azylu, ve které uvedl, že jeho otec i on sám byli členové zakázaného duchovního vyznání F. G. Otec, který byl v tomto hnutí ve vyšší funkci, byl v roce 1998 z tohoto důvodu zatčen a nyní je uvězněn. Stěžovatelova matka spáchala sebevraždu, stěžovatel sám byl na několik dní v totéž roce zadržen. Členové klubu jej však vykoupili. Od té doby se v Číně asi 3 roky ukrýval a následně z vlasti odjel. Jmenovaný dále uvedl, že je čínské národnosti, náboženského vyznání F. G. a není ani nikdy nebyl členem politické strany nebo organizace. Ve svém vlastnoručně psaném prohlášení žadatel obdobné skutečnosti zopakoval a doplnil, že ve vzteku z otcova uvěznění rozbil auto veřejné bezpečnosti. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR následně uvedl, že stejně jako jeho otec je členem F. G.. Sám byl řadovým členem skupiny cvičících, kterou vedl právě otec, a jež se scházela pravidelně dvakrát měsíčně ke společným cvičením. V roce 1998 byl při cvičení otec spolu se stovkami jiných cvičenců zatčen a od té doby je vězněn. Stěžovatel v důsledku toho věděl, že by mohl být také zatčen, a proto žil a ukrýval se celou dobu na různých místech v jiných provinciích. V roce 2001 již měl dostatek peněz a z Číny odjel. Celou tuto dobu se živil příležitostnými pracemi, neměl žádné problémy, a to ani před rokem 1998 v souvislosti s cvičením F. G.. Tuto skutečnost odůvodnil mj. tím, že nemá moc času a cvičí pouze příležitostně. Sám stěžovatel byl policií zatčen několik dní po zatčení jeho otce, kamarád ale podplatil policistu, který jmenovaného propustil. Důvod zatčení žadateli sdělen nebyl, on se však domnívá, že to bylo proto, že si policie myslí, že je stejně jako jeho otec členem F. G. V den, kdy byl zatčen otec stěžovatele, hodil on sám v rozčilení po policejním autě kamenem; ani souvislost jeho zatčení s touto událostí mu však na policii nesdělili. Po odchodu do jiných provincií žadatel žádné potíže neměl, příležitostně pracoval a cvičení F. G. se pro nedostatek času nevěnoval. Stále se ale obával a obává, že pokud by se vrátil domů, mohl by jako člen F. G. mít opět potíže s policií. V současné době jmenovaný necvičí, protože v uvedené době pouze začínal a sám cvičit ještě neumí. Občas si čte v knize F. G., kterou dostal při přihlašování se k hnutí. Ke svému zdravotnímu stavu stěžovatel uvedl, že má cukrovku, bere inzulin a má rovněž něco s plícemi. V případě návratu do Číny by se mu sice lékařské péče dostalo, ale byla by na nižší úrovni než v ČR a také by za ni musel platit. Jelikož není zaměstnancem nějakého podniku, ale soukromým rolníkem, nezaplatil by za něho zdravotní pojištění ani podnik. V souvislosti se svým zdravotním stavem stěžovatel vyslovil obavu, že by v případě návratu do Číny musel jít do vězení, podmínky tam panující by ale nepřežil.

Podle ustanovení § 12 se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z naposledy citovaného ustanovení vyplývá, že účelem přiznání azylu je poskytnout ochranu tomu, kdo je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo cítí důvodnou obavu z pronásledování z důvodů v zákoně vymezených. Aby mu mohla být poskytnuta ochrana formou azylu, musí být prokázáno, že je nositelem určitého přesvědčení politického nebo náboženského, pro které je v zemi, jejíž občanství má (v zemi jeho posledního trvalého bydliště), reálně pronásledován, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k jasně vymezené skupině, ať již z titulu rasy, náboženství, národnosti či určité sociální skupině, nebo pro zastávání určitých politických názorů. Tyto skutečnosti je přitom třeba v řízení před správním orgánem prokázat, buď zcela

nevyvratitelně zjištěním přesných okolností, které vedly stěžovatele k odchodu ze země původu a k podání žádosti o azyl v ČR, a nebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu. I v případě, kdy je zjišťování skutkového stavu obtížné, nelze prolomit zásadu materiální pravdy, ukládající správnímu orgánu povinnost zjistit přesně a úplně skutečný stav věci. Je věcí soudu pak následně přezkoumat, zda správní orgán, dbaje normativních mezí stanovených především správním řádem, ve věci kvalifikovaně rozhodl.

Ze správního spisu, zejména z protokolu o pohovoru se stěžovatelem, vyplynulo, že stěžovatel opustil Čínu v květnu 2001, přičemž uvedl, že tak učinil z obavy před zatčením policie. Zdůraznil, že jeho otec byl v roce 1998 zatčen jako aktivní člen hnutí F. G. a od té doby je stále ve vězení. Stěžovatel, protože byl též členem téhož hnutí, žije od tohoto roku s obavou, že by mohl být rovněž zatčen, a proto celou dobu od uvedené události se pohyboval a pracoval na různých místech v jiných provinciích Číny. Uvedl rovněž, že otec byl zatčen v okamžiku, kdy probíhalo cvičení hnutí F. G., tehdy cvičilo několik tisíc lidí a několik set bylo zatčeno. Stěžovatel se také zúčastnil, avšak přímo na místě zatčen nebyl. Byl však zatčen po několika dnech, ale jeden kamarád policistu podplatil a ten jej propustil. V den, kdy byl otec zatčen rozšířila tato situace stěžovatele natolik, že vzal kámen a hodil jej po policejním autě. Jestli jeho zatčení souviselo i s touto událostí není stěžovateli známo, protože policie mu nic neřekla. Je však přesvědčen, že kdyby se vrátil domů, policie by jej zatkla a byl by uvězněn. I když se pohyboval na jiných místech země, stále se bál, že jej bude policie kontrolovat, zjistí kdo je a zatkne jej.

Tato sdělení jsou nepochybně klíčová při zkoumání toho, zda v případě stěžovatele nebyl dán některý z důvodů pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu. Je totiž nepochybné, že hnutí F. G. je v Číně zakázaným a pronásledovaným hnutím; cílem represí jsou přitom nejen organizátoři hnutí, ale i řadoví členové; osoby hlásící se k hnutí F. G. jsou ve vězení vystaveny velmi tvrdému zacházení a často mučení. I když nelze popřít, že některá stěžovatelova tvrzení postrádají potřebnou míru konzistentnosti a přesvědčivosti, když na jiných místech protokolu uvádí, že v současné době cvičí jen občas, neboť nemá dostatek času a ostatně pořádně ani cvičit ještě neumí a neví ani, jak funguje organizace hnutí, nelze bez dalšího na základě ostatních informací, které stěžovatel o sobě a o svém životě vypověděl nabýt přesvědčení, že není členem hnutí F. G. (řadovým) a že by mu v případě návratu hrozilo v jeho zemi původu pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu a že u něho může existovat důvodný strach z takového pronásledování. Nelze totiž především odhlédnout od skutečnosti, že jeho otec je z důvodu členství (byl funkcionářem tohoto hnutí) dlouhodobě vězněn a je tudíž velmi pravděpodobné, že by stěžovateli mohlo v zemi původu hrozit pronásledování právě z důvodu tohoto velmi úzkého příbuzenského vztahu, bez ohledu na to, zda je aktivním členem tohoto hnutí, či členem pouze pasivním, prakticky se dnes neprojevujícím. Nelze přisvědčit bez dalšího závěru správního orgánu a potažmo též krajského soudu, že obavu ze zatčení má stěžovatel jen v místě svého původního bydliště, tj. bydliště jeho rodičů, když např. již v žádosti o udělení azylu uvedl, že obavy před policií měl i na jiných místech, místo bydliště z toho důvodu střídal a prakticky se ukrýval. Jestliže se na těchto místech nesetkal s žádnými obtížemi, mohlo to být právě z tohoto důvodu (úspěšného skrývání). Nelze tudíž přisvědčit žalovanému, že potíže, které by stěžovateli mohly hrozit v místě jeho původního bydliště, by bylo možno eliminovat migrací do jiné části země, když z obsahu zpráv v řízení vyžádaných je zcela bezpečně zjištěno, že hnutí F. G. je v celé Číně hnutím zakázaným a jeho členové jsou za účast v něm pronásledováni. Je tudíž pochybením žalovaného, že touto cestou nevedl své šetření skutkového stavu věci a uvedené skutečnosti nezvažoval. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že nelze odmítnout žadatele o azyl

jenom proto, že stěžovatel se jako aktivní člen zmíněného hnutí v současné době neprojevuje, že byl v roce 1998 jen krátce zadržen policií a od té doby, pokud střídal místo bydliště na území Číny, již žádné potíže s policií neměl. Lze sice připustit, že trestní stíhání je v zásadě zahajováno především s osobami, které jsou považovány za organizátory hnutí a že případy „řadových“ věřících jsou zpravidla řešeny administrativně, nicméně i toto administrativní řešení může spočívat v zařazení do výchovných indoktrinačních kurzů nebo pracovních táborů. V pozadí stěžovatelových obav může být tudíž ukryta některá ze skutečností, na kterou pamatuje ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu event. může jít o naplnění pojmu existence překážek vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona. Nedostatek skutkových zjištění by přitom bylo možno pominout v případě, že by stěžovatel zcela nepochybně neunesl břemeno tvrzení o skutečnostech podřaditelných pod důvody pro udělení azylu případně pod důvody § 91 téhož zákona a nebo že by se nepopíratelně jednalo o bezpečnou zemi původu stěžovatele. Ani o jednom z těchto předpokladů však nemůže být Nejvyšší správní soud na základě stavu správního spisu bezpečně přesvědčen.

Nad rámec námitek, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud poukazuje i na způsob, jakým se žalovaný vypořádal ve svém rozhodnutí s neudělením azylu podle § 14 zákona o azylu (tzv. azylu humanitárního). Žalovaný v daném rozhodnutí uvedl, že po pečlivém posouzení osobní situace stěžovatele a poměrů v zemi jeho státní příslušnosti tento azyl neuděluje, neboť zdravotní stav jmenovaného není takový, že by žadateli významně snižoval možnost zapojení do běžného života a nelze jej proto považovat za natolik zvláštního zřetele hodný, aby udělení humanitárního azylu opodstatňoval. Ačkoli je nepochybné, že udělení azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu, musí být z rozhodnutí zřejmé, o co se úvahy správního orgánu opíraly, z jakých podkladů při úvaze o onemocnění stěžovatele vycházel, aby bylo možno přezkoumat, zda daný správní orgán nevybočil z obecných mezi daných základními principy platného právního řádu či z hlediska procesní předpisů.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že v projednávané věci došlo ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, a že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízeních před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost. Pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud v Brně je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 110 odst. 2 s. ř. s., podle kterého, zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátí k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu